

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U101645

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-11-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цуркан Марія Валентинівна

2. Tsurkan Mariya Valentynivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.02

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика навчання (з галузей знань)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 05-11-2020

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача: ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: Театральна площа, 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.133.05

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська 18/2, м. Київ, Київ, 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Бердянський державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125220

Місцезнаходження: вул. Шмідта, 4, м. Бердянськ, Бердянський р-н., Запорізька обл., 71100, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.35.09

Тема дисертації:

1. Методична система навчання української мови як іноземної студентів медичних закладів вищої освіти
2. The methodological system of teaching Ukrainian as a foreign language to students of medical institutions of higher education

Реферат:

1. У процесі студювання, аналізу й синтезу спеціальних наукових праць з обраної проблеми обґрунтовано теоретико-методологічні засади методичної системи навчання української мови як іноземної студентів медичних закладів вищої освіти, складниками якої визначено: сучасні підходи (особистісно орієнтований, професійно орієнтований, системний, комунікативно-діяльнісний, компетентнісний, соціокультурний, словоцентричний, контекстний, жанровий); принципи (свідомості, візуалізації, міжкультурної взаємодії, індивідуалізації та диференціації, інтенсифікації, концентризму, апроксимації, урахування рідної мови (мови-посередника), міждисциплінарних зв'язків, комунікативної спрямованості, домінувальної ролі навчальних вправ, текстоцентризму, діалогізації, деонтологізації); методи (прямий метод, свідомо-зіставний, тезаурусний, змішаного навчання, тренінгових вправ, навчальної дискусії, метод «розумовий штурм», кейс-метод, метод ділової гри, інтерактивні методи навчання, комунікативний, граматико-перекладний метод, сугестивний, аудіолінгвальний); технології (структурно-логічні, інтеграційні, ігрові,

тренінгові, діалогові, інформаційно-комунікаційні), використовувані на заняттях в оптимальних комбінаціях з урахуванням мети, завдань, особливостей мовного матеріалу задля формування у студентів-іноземців практичних умінь і навичок як невід'ємних складників українськомовної професійно-комунікативної компетентності. У роботі досліджено генезу становлення методики навчання української мови як іноземної в лінгводидактичному дискурсі. З'ясовано змістові характеристики базових понять дослідження:

«комунікативна компетентність», «комунікативна компетентність студента-іноземця медичного закладу вищої освіти», «професійна компетентність», «професійно-комунікативна компетентність майбутнього фахівця медичної галузі», «професійна мовленнєва компетентність майбутнього лікаря», «система», «методична система навчання», «українська мова як іноземна». Уточнено змістове наповнення понять: «українськомовна професійно-комунікативна компетентність студентів-іноземців медичного закладу вищої освіти», «методична системи навчання української мови як іноземної в медичних закладах вищої освіти». Схарактеризовано дидактичний потенціал пропонує вправ і завдань у методичній системі навчання української мови як іноземної. Визначено критерії, показники та рівні сформованості українськомовної професійно-комунікативної компетентності студентів-іноземців медичних закладів вищої освіти. Доведено ефективність методичної системи навчання української мови як іноземної студентів медичних закладів вищої освіти. Ключові слова: українська мова як іноземна, соціалізація й адаптація студента-іноземця в українському соціумі, українськомовна професійно-комунікативна компетентність майбутнього лікаря, методична система навчання української мови як іноземної.

2. In the process of reviewing, analysis and synthesis of relevant scientific sources on the selected the issue under research theoretical and methodological foundations of the methodological system of teaching Ukrainian as a foreign language to students of medical institutions of higher education are substantiated and the components thereof are defined, notably contemporary approaches (student-centered, professionally-oriented, system approach, communicative and activity oriented, competency-based, socio-cultural, word-centered, context-based and genre-based); principles (awareness, visualization, intercultural interaction, individualization and differentiation, intensification, concentricism, approximation, consideration of the native language (mediating language), interdisciplinary links, communicative orientation, the leading role of training exercises, text-centeredness, dialogization and deontologization); methods (direct method, awareness-and-comparative, thesaurus, blended learning, training exercises, educational discussion, brainstorming method, case method, business game method, interactive teaching method, communicative, grammar-translation method, suggestive and audio-lingual methods); technologies (structural-and-logical, integration, gaming, training, dialogue, and information and communication) applied in class in optimum combination with due regard for the aim, tasks and peculiarities of the language material for the development of practical skills as integral parts of Ukrainian professional-and-communicative competence in foreign students. As a result of theoretical generalization, it is ascertained that socialization and adaptation of foreign students into Ukrainian educational-and-cultural space is a complex process which occurs in an unplanned and unregulated manner in the routine and educational context of a medical institution of higher education and is supervised by the administration and the teaching staff by way of forming the organizational-and-methodological system comprising administrative-and-organizational and teaching-and-educational activities for foreign students; provision of intensive acquisition of the Ukrainian language as a key instrument of communication. In the study, the genesis of the formation of the methodology of teaching Ukrainian as a foreign language within the context of the linguodidactic discourse is reviewed. The content characteristics of the basic notions of the research are defined, notably “communicative competence”, “communicative competence of a foreign student of medical institutions of higher education”, “professional competence”, “professional and communicative competence of a future specialist in the medical field”, “professional speech competence of a future doctor”, “system”, “methodological system of teaching”, “Ukrainian as a foreign language” and the substantive content of the notions “Ukrainian professional and communicative competence of foreign students of a medical institution of higher education” and “methodological system of teaching Ukrainian as a foreign language to students of medical institutions of higher education” is elaborated. The didactic potential of the presented exercises and tasks is designated. The criteria, rates and levels of the

development of Ukrainian professional and communicative competence of foreign students of medical institutions of higher education are defined. The efficiency of the methodological system of teaching Ukrainian as a foreign language to students of medical institutions of higher education is argued. Keywords: Ukrainian as a foreign language, socialization and adaptation of a foreign student in the Ukrainian society, Ukrainian professional and communicative competence of a future doctor, methodological system of teaching Ukrainian as a foreign language.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Караман Станіслав Олександрович
2. Karaman Stanislav Olexandrovyh

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Караман Станіслав Олександрович
2. Karaman Stanislav Olexandrovyh

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горошкіна Олена Миколаївна

2. Goroshkina Olena Mykolayivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богуш Алла Михайлівна

2. Bohush Alla Myhaylivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Субота Лариса Андріївна
2. Subota Larysa Andriyivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучерук Оксана Анатоліївна
2. Kucheruk Oksana Anatoliyivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бакум Зінаїда Павлівна
2. Bakum Zinayida Pavlivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овсієнко Людмила Миколаївна

2. Ovsiyenko Ludmyla Mukolayivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Караман Станісла Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Караман Станіслав Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.

